

A Szegei Tudományegyetemen az oktatók aktuálpolitikai vitába kezdtek. Eddig is megvoltak az ellentétek, de azokat valahogy mindig a szónyeg alá söpörték.

A casus belli egy rektorhelyettesi nyilatkozat volt, amelyből a balliberális kollégák csak a „nemzeti” és a „keresztény” jelzőt hallották meg. Ezért egy természettudós professzor kezdeményezésére aláírásgyűjtést szerveztek, és a sajtón keresztül a rektorhoz folyamodtak, kérve a szenátus döntését az egyetemi szabályzatban rögzített világnézeti semlegesség számukra nyilvánvaló megsértése miatt. A rektor a helyettesét megvédő vá-

bek között szocialista párti tanárokkal bővült. Meglepő, hogy ennyire kényesen ügyelnek a világnézeti semlegesség elvére, hiszen a lista jelentős részét kitevő nyugdíjas oktatók mindannyian a Kádár-rendszerben kezdtek és folytatták évtizedeken keresztül (sokszor elismerésre méltó) oktatói-kutatói pályájukat, amikor még szó sem volt világnézeti semlegességről. Magas párt- és állami funkcióban tevékenykedtek, többük rektor, egyetemi vagy kari MSZMP-titkár is volt, amit nem a világnézeti semlegességnek köszönhetnek. A marxizmus és a proletár internacionalizmus volt az egyetemen belül a szellemi terror kulcsszava. A rendszerváltás az előbbi „liberalizmusra”, az utóbbit „európaiságra”, „multikulturalizmusra”, „globalizmusra” változtatta, de a korábbiak kizárólagosága, dogmatizmusa a későbbiekben is töretlenül fennmaradt: mindent szabad, ami az én céljaimat szolgálja, mert én tudom, mi a jó. A rektorhelyettes némileg félre is magyarázott szavai ezeket a szent elveket látszanak megkérdőjelezni, tehát hajlott derékmalommal ismét csatasorba kell állni. Ebből is eléggé világosan kitetszik, hogy nem az ideológia egyetemi jelenléte ellen van kifogásuk, hanem az ellen az ideológia ellen, amelyet a „másik” oldalon hangoztatnak.

A nem a fenti körbe tartozó egyetemi oktatók közül nagyon sokan kellemetlenül érzik magukat, amikor a város szocialista polgármestere az egyetemi ünnepélyeken, tanévnyitáson rendszeresen ízléstelen kampánybeszédet tart, amely nem áll másból, mint az Orbán-kormány szidalmazásából. Mi másról szeretünk beszélni, mást hallgatni, semmint rágalomrádatot és silány öndicséretet. Félő, hogy az önkormányzati választások előtt, szeptemberben a tanévnyitón megint balliberális kampánybeszédet kell hallgatnunk. Ha udvariattannak, mindenféle eleganciát nélkülözőnek is tartjuk ezeket a megnyilvánulásokat, valahogy talán mégis magyarázható, hogy egy párt-politikustól ilyen jellegű megszólalások várhatók.

Ugyanakkor az egyetemi rendezvényeken nemcsak a vendégek viselkednek politikusként. Számos diplomaosztón vet-

tem részt (ezekről videófelvétel is készült), ahol a dékánok ünnepi beszéde nemigen állt másból, mint az Orbán-kormány támadásából, negatív színben való beállításából. Ők is a politikai beszéd lehetőségét látták meg abban, hogy öt-hatszáz ember részt vesz ezeken az ünnepségeken. Arra már nem figyeltek, hogy az ünnepelt végzős hallgatók szülei, rokonai egyre kényelmetlenebbül feszengenek. Ők természetesen gyerekeik eddigi munkájáról, képzésükről, eredményeikről és az egyetem működéséről, sikereiről szerettek volna hallani valamit, vagy bölcs tanácsokat kapni a jövőre vonatkozóan. Ehelyett az elhibázott magyar politikáról, a stadionokról stb. kellett meghallgatniuk tárgyszerűséget nélkülöző, egyoldalú és indulatos beszámolót. Szónoki hevületükben az egyetemi vezetőknek arra is figyelniük kellett volna, hogy ne hozzák kellemetlen helyzetbe vendégeinket, akiknek a java része a jelenlegi kormányt támogatja szavazataival. Az oktatók közül sokan ezért nem járnak tanévnyitókra, diplomaosztókra.

A fentiek rögzített, nyilvánosan hozzáférhető eseményeken alapulnak. Most nem beszélünk olyan esetekről, amikor a hallgatók jönnek panasszal, hogy egyes oktatók nyíltan politizálnak. A tananyag elmondása, megtanítása helyett kéretlenül választási tanácsokat adnak. A Felsőoktatási Dolgozók Szakszervezetének helyi szervezete pedig aktív az országos demonstrációkon, nyíltan szervezi az itteni kormányellenes tüntetéseket. 2002 és 2010 között soha ilyen nem fordult elő, pedig lehetett volna szervezni az akkori kormányok ellen is, például a tüntetések súlyos sérülésekkel járó elfojtása ellen vagy az egyetemre előkészítetlenül rákényszerített kétlépcsős oktatási rendszer bevezetése miatt.

A direkt politizálás nem az egyetemre való, de a legrosszabb az a sunyi állapot, ami kialakult: eszerint a marxista/liberalis-internacionalista politizálás támogatott, míg a nemzeti és keresztény legfeljebb tűrt vagy inkább tiltott és üldözendő.

A szerző egyetemi tanár

Pál József

Az egyetemi oktatók ne politizáljanak!

laszában arra is hivatkozott, hogy az 1800 oktatóból mindössze hatvanhétet írták alá a tiltakozást, ami ugye felfelé kerekítve négy százalék. Ez nem túl meggyőző szám. Ezért a gyűjtésre szabott időpontot többek között a bölcsészkarai szakszervezet szervezésében január 26-ig meghosszabbították (mire jó az Európai Parlament példája!), hátha addig – rábeszélésre – több gyűlik össze, ami sikerült is: az aláírók száma száznyolcvanötre emelkedett. Az ügyet a kormányellenes utcai megmozdulásokat korábban szervező Oktatói Hálózat is kézbe vette.

Érdeemes egy pillantást vetni a hatvanhét első körös aláíró listájára! Egyharmaduk, legalább huszonegyen nyugdíjas egyetemi tanárok (négy emerita, tizenhét professor emeritus), tehát csak érzelmileg, nem pedig egzisztenciálisan érintettek. A lista a meghosszabbított időszak alatt újabb neveket, töb-